

Et udpluk af digitale kilder til faldne, savnede, sårede soldater og krigsfanger 1914-1918

ved Hanne C. Christensen, april 2018.

Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot.

Museum Sønderjylland	
Sønderjyske Billeder – en database	<p>http://billeder.museum-sonderjylland.dk/Cumulus Museum Sønderjyllands billeddatabase, hvori man frit kan søge efter emner, navne, perioder eller begivenheder. Pt. er det fortrinsvis afdelingerne på Sønderborg Slot og ISL – Institut for sønderjysk Lokalhistorie, der lægger billeder i databasen.</p>
Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot	<p>https://denstorekrig1914-1918.dk/faldne-lister/liste-over-faldne-1914-1918/ Den nuværende liste er opdateret <u>1. april 2018</u> – det er den 9. opdaterende udgave af listen siden 2012.</p> <p>Projektet med indsamling af data om faldne soldater i 1. verdenskrig startede i 2012 som et samarbejde mellem museet, Landsarkivet for Sønderjylland, samt en gruppe frivillige, aktive slægtsforskere. På samme side findes en læsevejledning med omtale af projektet, forklaring af forkortelser mm. Listen er siden opdateret flere gange og arbejdet med listerne fortsætter. Listen er <u>ikke</u> korrekturlæst og omfatter pt. (april 2018) 6.577 navne.</p> <p>Der er lagt vægt på, at kilderne er angivet i listen – særligt, når der er modstridende oplysninger ang. navne og/eller datoer.</p> <p>Listen ligger som en række pdf-filer, der er sorteret på forskellig vis f.eks. navn, fødested og dødsdato. Rettelser og supplerende oplysninger modtages gerne – send disse til Hanne C. Christensen, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot på mail: hacc@msj.dk</p> <p>NB: Listen er ikke tænkt som <u>en kilde</u>, da kun oplysninger til brug for identifikation af den faldne er indtastet systematisk. Oplysninger om dødsårsag kan f.eks. være udeladt, ligesom familiære forhold som ægtefælles eller forældres navne generelt <u>ikke</u> er medtaget.</p>
Den store krig	<p>www.denstorekrig1914-1918.dk Siden er et samarbejde mellem en række institutioner, hvor der indsamles oplysninger om faldne, savnede og overlevende krigsdeltagere med tilknytning til Sønderjylland.</p> <p>Her kan man læse ”dagens nyheder” med 100 års forsinkelse, samt se hvem og hvor mange, der døde på denne dag for 100 siden. Der er mulighed for at bidrage med oplysninger, beretninger, postkort, fotos mm. ved at indsende disse <u>via mail</u> til Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot til enten Hanne C. Christensen, mail: hacc@msj.dk eller René Rasmussen, mail: rera@msj.dk</p> <p>Der er tilknyttet en åben Facebook-side, som man frit kan gå ind på uden at være logget på Facebook.</p>

**Et udpluk af digitale kilder til
faldne, savnede, sårede soldater og krigsfanger 1914-1918
ved Hanne C. Christensen, april 2018.
Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot.**

Indtastningsprojekt: Den sønderjyske Samling.

Rigsarkivet & frivillige indtastere.	<p>https://cs.sa.dk/</p> <p>Linket er til indtastningsportalen, hvor man kan vælge <u>hvilke</u> af de spændende projekter man ønsker at deltage i, som Rigsarkivet pt. tilbyder. Det kræver kun en pc, internet-forbindelse, en kode til www.sa.dk (den fås via www.sa.dk/bliv-indtaster) samt lyst til at deltage i ét eller flere projekter.</p> <p>På Rigsarkivets website kan man benytte funktionen "Søg i samlingerne" (Link: siden https://www.sa.dk/find/) til at søge i <u>alle</u> de godkendte indtastninger i alle projekter.</p> <p>Der er tidligere indtastet kartotekskort over krigsfanger, mindeblade og lister over desertører, der var i forbindelse med foreningen "To løver". Pt. indtastes bl.a. alfabetiske ruller (= lægdsruller fra 1864-1919).</p>
--------------------------------------	---

Rigsarkivet

Dansk Data Arkiv	<p>http://ddd.dda.dk/web2014/faldne1914/find_faldne.asp</p> <p>Her kan søges i en kopi af listen fra Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot. Listen er indsendt <i>sommeren 2014</i>. Der kan derfor ligge en nyere version af filerne på museets website (se ovenfor).</p>
Personregistre	<p>www.sa.dk</p> <p>I søgefeltet til DAISY skrives f.eks. "Sønderborg Personregister", hvor der kan vælges mellem fødsels-, vielses- eller <i>døds-biregistre</i>. Vær opmærksom på, at et sogn kan dækkes af ét eller flere personregister-distrikter.</p>
Kirkebøger	<p>www.sa.dk/ao</p> <p>Der er ikke ført oplysninger eller lister over sognets faldne i alle kirkebøger. I nogle står soldaterne opført sammen med sognets andre beboere, mens der i andre er ført særlige lister.</p>
Mindeblade	<p>https://www.sa.dk/daisy/fysiske_enheder_liste?a=&b=&c=mindeblade&d=1&e=2017&f=&g=&h=&ngid=&nngid=&heid=17052232&henid=17052232&epid=17052232&faid=11&meid=&m2rid=&side=1&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=</p> <p>Mindebladene blev udsendt og indsamlet af Vælgerforeningen. Mindebladene blev udfyldt af familie, venner eller arbejdsgivere til <u>en del</u> af de faldne og savnede sønderjyder 1914-1918. Mindebladene ligger fysisk på Rigsarkivet Aabenraa, men er blevet digitaliserede og delvis transskriberede. De kan findes via ovennævnte link og ligger sorteret alfabetisk.</p> <p>NB: Der findes mindeblade af samme type på <u>Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot</u> samt på <u>Studieafdelingen og Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Flensborg</u>. Disse er dog pt. ikke digitaliserede. Det er i Museum Sønderjylland – Sønderborg Slots liste over faldne og savnede 1914-1918 angivet om der findes et mindeblad og hvor dette kan ses.</p> <p>Der findes desuden mindeblade af denne type, som endnu er i privateje eller er afleveret på lokalhistoriske arkiver. Disse er <u>ikke</u> nævnt i museets liste.</p>

Et udpluk af digitale kilder til faldne, savnede, sårede soldater og krigsfanger 1914-1918

ved Hanne C. Christensen, april 2018.

Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot.

Officielle tabslister mm.

Tabslister / Verlustlisten	<p>http://des.genealogy.net/eingabe-verlustlisten/search/index</p> <p>Her er opført soldater, der er skadede, syge, savnede eller døde. Indtast efternavn og evt. fornavn, samt evt. fødested, fødesogn eller amt – alt sammen på tysk. I lister fra 1917 er fødselsdatoen normalt opgivet, men ikke altid fødselsåret. Stednavnet efter personnavnet er <i>næsten</i> altid fødested og/eller fødesogn.</p> <p>Stavemåder kan være meget "alternative".</p>
Vermisstenlisten	<p>http://des.genealogy.net/wk1vermisste/search/index</p> <p>Listerne nævner personer, der endnu var savnede i 1919. Her oplyses, <u>hvor</u> og <u>hvornår</u> personen blev savnet, fødselsdato inkl. årstal samt evt. hvilken myndighed eller hvem i familien (f.eks. faderen, en bror eller enken), der kan kontaktes med oplysninger om den savnede.</p>

Gravsteder

Gravsteder på Østfronten er desværre ikke så godt registrerede som på Vestfronten.

Volksbund Deutsche Kriegsgräber	<p>http://www.volksbund.de/graebersuche.html</p> <p>Volksbund Deutsche Kriegsgräber vedligeholder en lang række soldatergrave og soldater kirkegårde.</p> <p>Det er bedst at søge på <u>efternavn og dødsår</u> - evt. suppleret med måneden. Der er mulighed for at søge fonetisk. Det er ved navne som f.eks. ved Møller / Möller / Müller en stor fordel.</p> <p>NB: 1. gang skal man udfylde et skema med navn, adresse, postnummer og årsag til at siden benyttes. Desuden giver man tilladelse til, at der lægges en cookie på ens PC, så volksbund kan se, hvad der søges efter i deres database.</p> <p>Der er oplysninger om, hvor de faldne ligger begravede, om kirkegårdens etablering og stand og meget andet.</p> <p>NB: Den Sønderjyske Kirkegård i Braine, Frankrig, er <u>ikke</u> i databasen, da denne ikke vedligeholdes af Volksbund.</p>
------------------------------------	--

Røde Kors / Krigsfanger

Internationalt Røde Kors	<p>http://grandeguerre.icrc.org/</p> <p>Det Internationale Røde Kors har en samling på ca. 5 millioner kort med oplysninger om krigsfanger fra 1. verdenskrig. Disse er ved at blive digitaliseret.</p> <p>Siden er ikke nem at arbejde med og er <u>ikke</u> inddraget i arbejdet med at finde soldater i 1. verdenskrig til listen på Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot. På mange kort er en stor del af teksten på fransk.</p>
-----------------------------	--

**Et udpluk af digitale kilder til
faldne, savnede, sårede soldater og krigsfanger 1914-1918**
ved Hanne C. Christensen, april 2018.
Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot.

Mindesten

Denkmalprojekt	<p>http://denkmalprojekt.org/covers_intl/denmark.htm Linket viser en oversigt med link til navnelister og billeder af mindesten i Danmark.</p> <p>Der er ligeledes fotos af mindesmærker fra mange andre lande. Listen fås frem ved at klikke på "Denkmäler" i højre side og derefter på "Andere Länder". Hovedsiden er: http://www.denkmalprojekt.org/search/suche.htm</p> <p>Det er muligt at søge på både faldne og savnede soldater i alle krige fra 30-års krigen i 1618 til og med 2. verdenskrig. Vær opmærksom på, at soldatergrave på østfronten 1914-1918 ikke er så godt repræsenterede.</p> <p>Der er desuden links eller omtaler af en lang række andre kilder – f.eks. regimentshistorier mm.</p>
----------------	--

Andre

Europeana	<p>http://www.europeana1914-1918.eu/da Internationalt digitalt indsamlingsprojekt, hvor der er mulighed for at bidrage med oplysninger, breve og fotos mm.</p>
	<p>http://www.eurobeast.dk/verdenskrig/soldat.htm Spændende side med uddrag af bøger, breve og feltpost mm, omtaler af enkelt-personer samt gode litteraturhenvisninger og links. Siden drives af en meget engageret historiker.</p>